WIKIPEDIA

Apatosaurus

Apatosaurus oli myöhäisellä jurakaudella noin 140 miljoonaa vuotta sitten elänyt hirmulisko. Se oli yksi suurimmista maalla eläneistä eläimistä. Lonkan kohdalta korkeutta oli 4,5 metriä, koko pituus saattoi olla jopa 21 metriä ja paino saattoi nousta noin 35 tonniin.

Se liikkui kaikilla neljällä raajallaan, mutta se on mahdollisesti pystynyt myös nousemaan takajalkojensa varaan ja murskaamaan vastustajansa jysäyttämällä eturaajansa sen päälle. Sillä oli pitkä häntä, jota huiskimalla se pyrki säikyttämään uhkaajansa karkuun.

Jalkojen luusto ja lantioluut olivat suurempia ja painavampia kuin diplodocuksen, mutta molemmilla lajeilla oli pitkä kaula ja häntä. Häntää pidettiin ilmassa kävelyn aikana.

Robert Bakkerin mukaan on hyvin mahdollista, että *Apatosauruksella* olisi ollut paksut, hirvimäiset huulet.

Apatosaurus	
Tieteellinen luokittelu	
Kunta:	Eläinkunta *Animalia*
Pääjakso:	Selkäjänteiset *Chordata*
Luokka:	Matelijat *Reptilia*
Ylälahko:	Dinosaurukset *Dinosauria*
Lahko:	Liskonlantioiset *Saurischia*
Alalahko:	*Sauropodomorpha*
Osalahko:	Sauropodit *Sauropoda*
Heimo:	*Diplodocidae*
Suku:	*Apatosaurus*
Lajit	
A. ajax; *A. louisae*	
Katso myös	
Apatosaurus Wikispeciesissä; Apatosaurus Commonsissa	

Elinympäristö

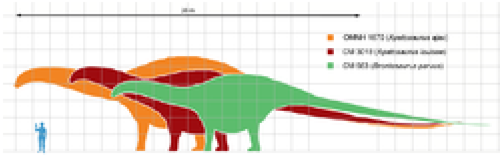
Aikaisemmin uskottiin *Apatosaurusten* eläneen puoliksi vedessä, jotta ne voisivat kannatella suunnattoman massansa. Myöhemmät havainnot eivät kuitenkaan tue tätä olettamusta. Itse asiassa *Apatosaurus* oli laiduntava dinosaurus ja fossiloituneita jalanjälkiä tulkitsemalla voidaan päätellä, että ne elivät laumoissa. *Apatosaurukset* ehkä nielaisivat kiviä, jotka auttoivat ruoan pilkkomista vatsalaukussa.

Apatosaurukset luultavasti söivät jokivarsilla olevien puiden latvustoja. Tiedemiehet epäilevät etteivät ne pystyneet nostamaan kaulaansa 90 asteen kulmaan, koska se olisi suuresti hidastanut verenkiertoa aivoihin. Normaalisti veren matka sydämestä päähän olisi luultavasti kestänyt noin kaksi minuuttia. Kaulanikamista on päätelty, että kaula ei olisi ollut kovinkaan joustava.

Ei tiedetä kuinka *Apatosaurukset* pystyivät syömään tarpeeksi ylläpitääkseen suunnattomat ruumiinsa. Oletetaan, että ne söivät jatkuvasti, pysähtyen vain vilvoittelemaan, juomaan tai puhdistautumaan loisista.

Lajit

- *A. ajax* on tyyppilaji ja sen nimesi paleontologi Othniel Charles Marsh vuonna 1877. Tyypistä on löydetty kaksi osittaista luurankoa ja palanen kalloa.
- William Holland nimesi *A. louisaen* vuonna 1915. Lajin yksi osittainen luuranko on löydetty Coloradosta.

Ihminen ja kaksi Apatosaurus-lajia: *A. ajax* (keltainen) ja *A. louisae* (punainen) sekä *Brontosaurus* (ent. *A. excelsus*) (vihreä).

- *A. excelsusiksi* Brontosauruksen nimesi Marsh vuonna 1879. Se tunnetaan kuudesta osittaisesta luurangosta ja palasesta kalloa, jotka löydettiin Yhdysvalloista Oklahomasta, Utahista ja Wyomingista. Vuonna 2015 se palautui takaisin *Brontosaurukseksi* uusien fossiililöytöjen perusteella tehtyjen analyysien perusteella.[1]

Lähteet

1. Brontosaurus teki paluun. *Helsingin Sanomat*, 8.4.2015, s. B11. Artikkelin verkkoversio (http://www.hs.fi/tiede/a1428378118437) Viitattu 8.4.2015.